

Lục Tỉnh Tân Văn

GIÁ BÀN:
 Một năm... 6600
 Sáu tháng... 3 300
 Ba tháng... 2 000

GIÁ BÀN:
 Một năm... 7500
 Sáu tháng... 4 000
 Ba tháng... 2 250

POUR LES ANNONCES, s'adresser à SAIGON: Aux bureaux de journaux à HANOI: Aux bureaux de Trung Bắc-Tân-Văn.

On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

MỤC-LỤC

1. — Thời cuộc Trung-hoa.	8. — Hl tin.
2. — Một đêm bị kích gồm giữ lại Xóm Roch-bân.	9. — Thông báo.
3. — Ai do nở bở đi.	10. — Ai tin.
4. — Ôtô cang chế Các chú.	11. — Cũng bởi sông me.
5. — Tiêm thuốc béc.	12. — Bất đắc kỳ tử.
6. — Mấy chữ Tân và Ghe.	13. — Hường truân.
7. — Thất phủ mình hương.	14. — Oan kia theo mãi.

Thời-cuộc Trung-hoa

Vì cơ gì mà Đường-kẻ-Nghiêu phải bỏ Vân-nam

Tình hình Vân-nam từ khi thuộc về tay Cờ-bình-Thành

Đường-kẻ-Nghiêu mấy năm hùng cứ một phương Vân-nam, chắc ai cũng đã biết; vậy mà nay nhứt định phải bỏ mà đi, thật làm người lấy làm lạ, không hiểu rằng duyên cớ vì đâu mà một người quyền thế lẫy lừng tiếng tăm to tát như thế mà đột nhiên hết cả, đến nỗi phải bỏ chức vị, thế quyền mà bước chân ra ngoài cõi.

Đường vốn là một tay mô phạm trong bọn chánh-khách Trung-hoa, đã từng có anh học ngoại quốc. Tâm quyền tình Vân-nam kể có hơn tám năm trời, chán-sợ cũng không đến nỗi lồi tẩn, duy có mấy tật xấu nên đi được lòng dân. Trong mấy năm trời Đường cầm quyền-chánh thì các công việc, các sự các tòa chỗ nào cũng có họ hàng của Đường làm; bao nhiêu thân thuộc của Đường đều được đi quyền nước cả. Bởi thế nên không mấy người phục Đường. Nhiều người còn chế Đường về mấy tật xấu như dâm dục, hoang phí v. v. ... Bảo rằng cũng vì Đường xa xỉ để thỏa cái sở dục của mình nên thường hay làm dựng vào tiền công khố.

Đường càng ngày càng mất lòng dân, nên nhiều đảng định đánh đổ Đường nhưng thế lực Đường đang lúc mạnh nên không làm gì được. Dân sự thì cảm tức oán giận, mà giặc giữ thì âm âm dấy lên như châu cang ngày càng đông, càng dữ, làm cho nhân-dân đói khát, mất ăn mất làm Đường không thể kiếm cách nào mà tháo trừ được những đảng dữ ấy nên phải định với giặc để đổ sự lầm than cho bà tánh. Đường dự những cường đảng ra hàng và hứa sẽ sáp nhập cả đồ đảng vào quân đội của Đường và phong chức vị cho bọn tướng tá cũng là cho hưởng nhiều quyền lợi đặc biệt khác nữa. Vì thế mà Đường đi được hai đảng ngụy to như là đảng họ Dương và đảng họ Hồ.

Đường phong Dương và Hồ làm đại tướng, cho giữ lấy bản-bộ mà ra đóng ở một địa hạt cách tỉnh Vân-nam độ 30 lý.

Thế là Đường đã hơi được yên

cứ cứ đâu ở đấy không thay đổi bỏ cách ai cả, duy có chức Tổng-tư-lệnh khuyết; chức này trước Đường-kẻ-Ngu là em họ Đường-kẻ-Nghiêu làm nên phải chọn người để bỏ vào chức ấy. Cờ-bình-thành khuôn xử với bọn quan chức cũ của Đường như vậy thật là biệt lập lắm. Nhưng tuy thế mà cái kết quả cũng không ra gì, hiện nay nhiều triệu chứng tỏ ra rằng Cờ-bình-Thành không được mấy người phục, mà nhứt là bọn binh gia càng không ưa lắm. Từ ngày Bình-thành cầm quyền binh đến giờ thì tướng tá binh lính đều bỏ mặt nhiều, mà giặc giữ thì lên càng dữ hơn trước. Xem như thế thì Bình-thành lại không được bằng Đường-kẻ-Nghiêu.

Quân không phục lệnh, giặc tàn phá các nơi thì thức quân nhu; trăm việc đổ dồn vào mình Bình-thành mà Bình-thành thì phó thác cho Tổng-tư-lệnh làm cho Tổng-tư-lệnh không biết lo liệu thế nào, lại nghĩ cho những sự lợi thời ấy là mưu mồi tại Đường-kẻ-Ngu. Một mặt xin với Chánh-phủ Đông-pháp trực xuất Đường-kẻ-Ngu vì hân nghi rằng kẻ-Ngu còn lâu quân đâu ở đây. Một mặt thì hết sức tiêu trừ các đảng ngụy hệ toan được anh nào lập tức xử trảm ngay để ra oai cho chúng sợ.

Nhưng lấy oai mà trị cũng không xong mà lại sanh ra rối loạn thêm; trước thì đã có lời rằng: Đường-kẻ-Nghiêu có dự được hai đảng ngụy là Dương và Hồ, và phong cho làm tướng.

Dương và Hồ từ khi ra hàng thì cũng yên tâm mà an hưởng thái bình chứ không có đại chi khác nữa. Đường đi rồi, Dương Hồ cũng vẫn giữ cái thái độ cũ đối với Cờ-bình-Thành cũng không có sự gì lợi thời. Nhưng mới đây Chánh-phủ Vân-nam có bắt được m ý cái thơ của Đường-kẻ-Nghiêu viết cho Hồ và Hồ làm phản. Thấy thế Tổng-tư-lệnh Vân-nam lo lắng vì Hồ phe đảng cũng mạnh mẽ nên sợ lại đóng. Tổng-tư-lệnh liền ra mưu để truất bớt binh lực của Hồ đi. Hôm đầu tháng này có gọi Hồ đến báo rằng: «Chánh-phủ Vân-nam quân nhu đang thiếu thiếu tại đây đang quân-bách, Tổng-tư-lệnh đang được những bộ quân lính không nổi rồi nữa, nên ông phải về thu lấy binh khí của bộ hạ ông mà đem trả cho Chánh-phủ để dùng vào việc có ích hơn, và thôi hồi những quân lính sự đi, nếu họ có kêu ca thì Chánh-phủ sẽ cho mỗi người một phần tiền để họ đi kiếm cách sanh nhai». Hồ xem chừng bản bộ mình không khi nào bằng lòng như thế, vì bởi nhiều cớ: Một là sự Chánh-phủ thu lấy khí giới rồi bắt mà làm tội chẳng; hai là nếu bị bắt hồi đến khi trở về làng nước lại dân sự nhớ cái hiểm cớ mà hành

hạ báo thù lại Cờ-bình-Thành thì giặc Hồ về điều đình cho kỳ được, Hồ vàng lồi và hứa sẽ hết sức thấu súp lấy ân thù.

Hồ trở về ngó ý của Chánh-phủ với bản bộ thì không ai chịu cả, nhất định không trả binh khí mà cũng không chịu thái hồi đồng lòng làm phản. Hồ bắt đắc dĩ phải theo ý hướng của bộ hạ liền dắc bầy bỏ Vân-nam đi Đông-hải.

Tỉnh Vân-nam nghe được tin Hồ bỏ đi thì đều nổ động cả lên, Cờ-Bình-Thành liền một mặt sai quân đi đuổi Hồ, một mặt cho lệnh đến vây phủ Dương, bắt Dương hạ ngục. Ý của Tổng-tư-lệnh Vân-nam tưởng rằng bắt Dương để dọa cho Hồ và đồ đảng Dương phải ra hàng, nhưng sau không thấy có hiệu quả gì cả, nên đã đem Dương ra xử tử với Lý (Lý là thủ hạ của Dương kẻ-Nghiêu say đến để mặt thông tin tức với Hồ nay cả dân Vân-nam đều cho Cờ-Bình-thành là tàn nhẫn quá. Ấy cái tình hình Vân-nam từ khi thuộc về tay Cờ-Bình-Thành như thế đó. Xem ra thì chính-sự của Cờ-Bình-Thành lại không được bằng Đường-kẻ-Nghiêu. Vân-nam loạn lạc trong mười năm trời nay, dân-sự lầm-tham khổ sở mất ăn, mất ăn, không biết đến bao giờ cho được hưởng sự thái-bình, tình cảnh thật đáng thương quá.

Vân-nam được thái bình, ôi! cái đó còn không sao đoán được là đến bao giờ, vì tình thế càng ngày càng thấy nguy cấp hơn. Ngoài những việc giặc cướp còn bọn không kể xiết được lại còn bọn việc đàng lo cho cái vận-mạng tỉnh Vân nam, sau này chưa biết bao giờ mới được gió lặng sóng êm và kết cuộc ra thế nào.

1. Đường-kẻ-Nghiêu từ khi thất thế phải chịu bỏ Vân-nam đi thì cũng bụng hàng vẫn cầm tức tình nay đang ở tỉnh lý Quảng-dông, đang Tôn-dật-Tiên mưu đồ đại sự, chắc cái bụng Đường cầm tức Bình-Thành cũng không thể nào yên, bởi thế nên Vân-nam còn lo sau này có một phe quân sự Quảng-dông về để báo-hận Bình-Thành làm cho dân sự không khổ nữa lần nữa.

2. Hồ từ khi bỏ Vân-nam mà đi Đông-hải thì thế-lực càng ngày càng mạnh, bản-bộ càng ngày càng đông, đó cũng lại là một cớ đáng lo cho Vân-nam nữa.

3. Mới đây Đốc-quan Mông-tư Lý cũng phân Vân-nam mà đem cả bản-bộ đi Quảng-dông, bởi thế là một sự bất ổn.

4. Đốc-Quan ở Ra-ti thì xưng độc-lập.

Bấy nhiêu cớ làm cho Bình-Thành ngày đêm không được yên lòng. Cứ như cái dự luận của bọn chánh-khách Vân-nam thì hình như Bình-Thành cũng không tài nào vững được, rồi

HỜI NGƯỜI ANNAM

Chờ nên lên thuốc của Ngoại-quốc với thuốc Xứ Algérie là Thuộc-địa Langsa. Hễ biết lựa thuốc rời và thuốc điều trị đất ở xứ Algérie mà bắt thì tức là dùng đồ thổ sản Algérie quá thiết là đồ thổ sản Đại-pháp và chẳng có thứ thuốc nào ngon bằng

Hãy nên hút thuốc hiệu TRÁI-ĐẤT

Ôtô cách chết Các-chú

Bữa hôm qua, lúc 9 giờ sớm mai, có M. A. chủ đất Tày-ninh, đi Ô-ô có số phơ Annam, coi bánh.

Khi chạy ngang qua làng Trung-hưng Giadinh, không hiểu rõ vì cớ nào mà chiếc tên Vưu-Vinh bị trọng thương tình, cũng nó về nhà thương Giadinh, qua 11 giờ mới chết.

Chưa rõ thời lỗi tại ông A. hay là tại Vưu-Vinh, còn đương tra hỏi.

Tiệm thuốc Bắc

Trong mười mấy năm sau đây nhà nước các tỉnh-thành, các nhà báo-sáng cũng trong mấy chỗ thì-từ, đặt lương-y để điều trị bệnh chứng của nơn-dân, phát thuốc thì cho kẻ nghèo dùng trong cơn hoang-yêu. Nhờ nhà nước tận tâm lo mở rộng cuộc bảo dưỡng sanh-nạn cho nơn-dân như thế, mà thật cũng nhờ thuốc Langsa báo chế thân-hiệu, nên ngày nay nơn-dân từ kẻ ở chôn thì thành cho đến người ở nơi rày bãi, ai ai cũng đều ưa dùng thuốc Tây, nên mỗi tỉnh-thành chỗ nào cũng đều có tiệm thuốc Tây mà bán.

Nhà nước thầy vậy sự người bán không thạo lãnh được rồi bán 16 Juillet 1919 mới lập chi-độ mà định cách thức lập tiệm thuốc Tây trong xứ Đông-Pháp. Hiện nay người Annam ai muốn trị thuốc Tây mà bán thì phải bị khảo duyệt trước, nếu nhà nước coi đủ sức thông hiểu tân tiem được rồi mới cho phép khai tiem.

Sự bán thuốc Tây thì nhà nước đã lập luật nghiêm-nhắc như vậy. Mà tuy mới nơn-dân ngày nay ai cũng đều công nhận thuốc Tây là thân-hiệu, ai cũng đều ưa dùng thuốc Tây, nhưng mà số lương-y chưa được nhiều nên trong chốn thôn quê nơn-dân trong yêu tài nhiều cần phải thuốc Tây mà bán thì phải bị khảo duyệt trước, nếu nhà nước coi đủ sức thông hiểu tân tiem được rồi mới cho phép khai tiem.

Trong vài năm nay nhờ nhà nước lập lệ luật mà huyệt thuốc Annam phải làm khai xin đứng bộ, nên số thầy thuốc lữ-lưu được, mà sự bán thuốc bắc hễ ai có vốn thì đều có thuốc về khai tiem mà bán được hết thảy, dường ấy coi đi không biết: chừng nào, có nhiều tiem miễn có đóng thuế sanh y đủ, thì thôi, còn chủ-tiêm dù đôi nát hay là đơn-bá cũng được. Và sự bán thuốc mà để thông quá như vậy có khi cũng hại nơn-dân; bởi vậy cho nên hôm ngày 23 Mai 1921 mới rồi đây quan Toàn-Quyền có ký tên và ban hành một lời

ngợi định về sự lập tiem bán thuốc bắc trong xứ Đông-Pháp. Lời nghị ấy đã in hành trong Đông-Pháp Công-báo (Journal Officiel de l'Indochine) số 43 ngày 28 Mai 1921. Tôi xin lược dịch ra sau (cây cho chủ tiem thuốc bắc và thầy thuốc Annam biết lệ luật mới của nhà nước).

Theo lời nghị (ngày 23 mai 1921) nói trên đó thì những người ngoại-quốc thuốc bắc trong châu Đông A (như khách-tru) và những người thuốc bắc của Đại-pháp báo hộ (như dân Annam) đều muốn lập tiem trong xứ Đông-pháp mà bán các thứ thuốc của thầy thuốc Annam và khách-tru thường dùng, thì trước khi khai tiem phải làm đơn xin phép với quan Thông-độc mới được. Thầy thuốc trong nhà có đủ thuốc mà bắt cho bệnh cũng đều phải xin phép nữa. Đơn xin phép như khách-tru thì phải ghi tên họ viết bằng chữ Tàu và chữ Pháp, biên số hiệu y như trong giấy la tay, biên số mình thuốc bán nào nói chỗ mình muốn lập tiem, rồi ký tên và đóng con dấu (Con dấu này là con dấu để dùng trong tiem mình và phải khác tên họ vì đó mới được). Còn như dân báo-hộ thì phải có giấy danh-tính (titre d'identité) trong đơn phải ghi tên trong giấy danh-tính đó, biên số mình xin lập tiem rồi ký tên đóng con dấu cũng như khách-tru vậy.

Người ở trong các tỉnh thì trình đơn cho quan Chủ-tiêm, còn ở Saigon Cholon thì trình cho quan Đốc-ly Thành-phố định gửi đơn cho quan Quận-ly số Điều-đường xem xét rồi chuyển bầm lại cho quan Thông-độc định dặt.

Lễ cho phép lập tiem như thế lập tiem tại đó mà thôi nếu muốn dời tiem qua chỗ khác thì phải làm đơn mà xin phép khác. Chủ-tiêm thuốc bắc nơi người được phép lập một tiem mà thôi, và trong tiem thì bán thuốc mà thôi chứ không được bán vật chi khác. Đã vậy mà người được phép khai tiem thuốc bắc thì phải làm chủ tiem mới được, bản thân phải đứng quầy lễ chứ không được phép giao cho ai thay mặt mà quản trong tiem.

Ai trái lệ luật này thì phải bị phạt từ một ngày đến 5 ngày tù và từ một quan đến 15 quan tiền phạt, mà quan Thông-độc cho phép lập tiem lại còn có quyền hủy phép hay là tạm hủy một ít lần nữa. Những dân Annam hay là khách-tru đã lập tiem thuốc bắc trước ngày ban hành lệ luật này, thì trong hạn 6 tháng phải làm đơn mà xin phép theo như lệ luật trước.

Nhà nước lập luật mà định thế lệ về sự lập tiem bán thuốc bắc đây, ấy là có ý muốn bảo tồn sanh mạng cho nơn-dân trong xứ. Vậy chủ tiem thuốc bắc phải lo mà xin phép cho kịp kỳ định khi trái lệ luật của nhà nước định. B. C.

Máy chủ tàu và chủ ghé

Vì lời nghị quan quyền Thông-độc Namkỳ, ngày 14 decembre 1920, cái búng ngàng nước kinh Châu-độc Hatién, tạm để lại kể từ ngày 7 Juin 1921.

Thất-phủ-minh-hương

Bản hội Phước-an hội quán Chợ-rớn Kinh

Tổ Công Thất-phủ-Minh-Hương Nguyễn-mỹ-dam sau đây, việc hội bé trẻ, chừa chuyện uế, cũng bởi lòng người dài-dại; không lý để vậy ngoài mà xem Phước-an hội quán điều tàng, cho những thẻ đêm pha Thất-phủ-Minh-hương bắt lực, rên bản-hội cũng chừ hội-viên lão-thành, ngày 23 Mai 1921, có nhóm nhau chọn cử Tổng-ly cầm quyền âu lo việc hội, nhất là sung tu kiến chừa lại cho trang hòan. Bản-hội và chừ vị lão-thành đồng ưng công cử ông Quách-lai-Kim tự Thành-hòa, tục danh là Báy-Vàng, « Minh-hương Phước-kien, thương-nhân ở tại Rạch-cát (Chợ-rớn).

Vậy từ đây, anh em trong Thất-phủ-minh-hương ai muốn thương lượng đều công-ích chỉ cho hội, hoặc muốn hi cũng ít nhiều giúp việc sung tu miếu vớ, thì cứ do nơi ông Quách-lai-Kim, Tổng-ly.

Cholon, le 8 Juin 1921, Bản hội Phước-an hội quán 32 rue Frédéric Drouhet 32, Chợ-rớn.

Kinh

Trình Thất-phủ-Minh-Hương Tôi làm may mà dạng anh em trong Thất-phủ-Minh-Hương chọn cử tên Tổng-ly Phước-an hội quán; thật là rất nặng đờng; tôi chẳng còn biết tiếng chi dùng mà tỏ cho bạn tác tình thân cảm. Tôi vẫn biết anh em trong Thất-phủ-Minh-Hương mà chọn cử tôi, là bởi anh em có lòng tin cậy tôi, nên dẫu đến thế nào, tôi cũng phải trái mặt phôi gạo, tận tâm kiệt lực mà đến ăn tương đến; song xét lại phận trí sống tại xứ lại cũng xét một cây làm chẳng nên non, tôi mong để rồi xin trong anh em đồng chừng, vì ích chung, vì danh giá giúp cho mình hội quán Phước-an, tu bổ kiến chừa Thất-phủ-Minh-Hương cho ra đồ số.

Sự từ đây, nên chăng vớ nớ, mà xin xin trong Thất-phủ-Minh-Hương, ai có đầu chi công-ích, hoặc muốn hi công-ích nhiều, thì cứ do nơi tôi, hay là do nơi bản hội.

Cholon, le 8 Juin 1921, Tổng-ly Quách-lai-Kim tự Thành-hòa, tục danh Báy-Vàng, 32 rue Frédéric Douhet 32 Chợ-rớn.

Hì Tín

Nghe nói M. A. Lê-cang-Đám surveillant général trường Ng-xích-Hồng, Saigon, và Mademoiselle Maxence Motlet, chủ đất Càntho, sẽ phối hiệp phụng loan và làm lễ tại nhà thờ Saigon, nhưng ngày chưa định.

Bản quán mừng cho hai vợ chồng mới trăm năm cầm sắt.

L. T. T. V.

SÔNG LÂU NHỜ RƯỢU

(Longéville grâce à une liqueur)

Hiện bây giờ bên nước Huế-kỳ có một vị điển chủ đã ngoài 95 mà hời còn sức lực mạnh mẽ như người 40 tuổi, đi đứng chỏi hời, ăn nói sôi sảng, có mặt hời, ngoài trai người đồng có tới 10 làm công chuyện.

Ngày nọ có một người đi thăm ông, hỏi thì cho biết là lâu ông hay chừ bạc tuổi cao mà sức lực không phai kém gì?

Ông đáp lại rằng: Có chi là đó mà hời, cả đời tôi trước khi ăn công hời uống một ly nhỏ rượu Quina Gentiane hời. Mazeret là một thứ rượu trường sanh bổ tào.

Người khách nghe nói cũng có lòng mở việc trường thọ như ông, liền về nhà sai trẻ đi mua cho được thứ rượu Quina Gentiane mà uống mỗi bữa. Thiên hạ nghe nói cũng có đem tham sanh, cũng bèn rủ nhau đi mua rượu ấy đem mà uống bổ quanh nầy.

Có bán trong các tiem hàng xén (épiceries).

Banque Industrielle DE CHINE

TRUNG HOA CÔNG-NGHỆ NGÂN HÀNG. Hội biệt danh vốn 1.500 muôn.

Lập bản. 1500 muôn
Hiện tại. 750 muôn
Chi tiền dự phụng tình rồi
ngày 31 Decembre 1920. 500, muôn
Đông lý hội. Quách ly BERTHELOS. A. J. PERNOTTE

Phòng sự tại Paris đường Saint Lazarre 74.

Chi chánh tại Bắc-kinh (Pekin).

Chi thìơ: ĐÔNG-PHÁP. — Saigon, Haiphong, Hanoi, Phnompenn.

TRUNG HOA — Shanghai, Tientsin, Hong-kong, Canton, Hankow, Fouchéou, Swatow, Tsinan, Yunnanfu.

HÀ-CHÁU. — Moukden, Hải-sâm-hy, Vladivostok, Straits Singapore, Batavia.

EU-CHÁU. — London, Amvers, Lyon, Marseille, Bordeaux, Dunkerque, Le Havre.

ETATS UNIS. — New-York, Kobe, Yokohama.

THỢ-TIN. — Hà-muôn, giết, và các tỉnh khác mà công nghệ của họ cũng như vậy, nên bản trong hoàn toàn công-ích, như vậy là của hội.

Chi thứ tại Saigon, Haiphong, Hanoi, Phnompenn, và các tỉnh khác.

Lành làm hội này công-ích các ngân hàng. Có giấy tiền (chèques) từ Hội tin tức cho 2 phần từ, tính theo bạc đồng.

Còn như tiền quan (francs) hoặc khi gửi, hoặc bạc đồng sang qua, thì tính trả cho 2 phần 1/2 là.

Ái gửi tiền góp (Epargne) hoặc bằng tiền quan hoặc bằng bạc đồng, thì đến mà báo nghị trước.

Bởi tiem hời này, các ngân hàng đồng, hoặc tiem hời khác, cũng không được trước.

Và thường phải làm giấy tiền, hay là tiền trả lữ, Hội cũng làm làm.

Bản báo vớ ngoại quốc, hàng chừ rời đi, trong máy xử thì Hội cũng giúp tiền cho (traites), hoặc sang chi hoặc y chủ, đồng điện tin.

Lành gửi, hoặc làm việc gì máy nhà Boursoe các xứ cũng có.

Cho vay theo hàng hóa, hay là theo giấy quốc trái, hời hiệp cũng có.

Đông lý Saigon. LASSEGNE.

Cadum

Cadum nit thường nit da

hay hơn, đề trị nit hay ngoài

nghe dân Cadum, dùng như đất nhừ dartses

nghe dân Cadum, dùng như đất nhừ dartses

nghe dân Cadum, dùng như đất nhừ dartses

nghe dân Cadum, dùng như đất nhừ dartses

nghe dân Cadum, dùng như đất nhừ dartses

nghe dân Cadum, dùng như đất nhừ dartses

nghe dân Cadum, dùng như đất nhừ dartses

nghe dân Cadum, dùng như đất nhừ dartses

nghe dân Cadum, dùng như đất nhừ dartses

PHẢI HÚT THUỐC IMPERIALES

A. COURTINAT & Cie - SAIGON

VIỆC MỚI TRONG NƯỚC

(Nouvelles du pays)

GIÁ BẠC
 Ngày 10 juin 1921.
 Tại kho Nhà-nước 6 fr 00

GIÁ LỬA
 Ngày 9 Juin 1921.
 Tại Cholôn mỗi 100 kilos (bao trã lại):

Lúa Vĩnhlong.....	4 \$00	tới 4 \$30
Lúa Gòcông.....	4 50	tới 4 60
Lúa Bãixâu.....	4 35	tới 4 55
Lúa Bacliên.....	4 50	tới 4 65
Lúa Caoman.....	3 80	tới 4 10
Giá bực trung....	4 25	tới 4 45

SAIGON.

Thiên thời

Bữa 4 juin, lối hai giờ chiều, trong đường hẻm d'Ormay số 18, người ta có gặp thấy một người nằm chết đó. Trong lưng người ấy có một cái giấy thùê thân số 7071 Saigon, tên Đặng-Thành, 39 tuổi, gốc ở làng Cu-mính-hương, Quảng-Ngãi (Annam) nghề nấu ăn, không sê lam, không nhà cửa. Chờ lại nhà xát qua bữa sau quan thấy nó bị thiên thời mà thác. — Chôn mau!

Dục tặc bắt đạt

Bữa 6 tây lối 7 giờ rưỡi mai, xám Lý-Danh, 59 tuổi, ở đường Schroeder đi tới đường xe lửa giữa gần đường Colonel Grimaud, nhằm lúc xe lửa Cholôn chạy ra vừa tới mà nó cũng băng đại qua đường xe lửa; bị bán đạp bắt té nhào, bánh xe cán nhảm bán chơn hừ.

Nằm nhà thương.
 Cũng thói lát dật hoài! May té ra ngoài bị cấn, bán chơn, nếu té vô trong còn gì tánh mạng?

Máu ghen

Nguyễn-văn-Chu, 21 tuổi ở đường Jeau Edet có một tình nhân là Vũ-thị-Lộc 16 tuổi, Cơm chẳng lành canh chẳng ngon làm sao chưa rõ, người vợ bỏ chồng mà đi. Bữa 6 tây lối 9 giờ trở về có người mẹ đi theo Chu nóng quá lấy dao chém vợ gấn chết, chém luôn mẹ vợ trong thương rồi lụi dao vào bụng nó. Chờ vào nhà thương chợ Rẫy, hai vợ chồng chết hết còn bà mẹ tuy nặng mà có khí mạnh dặng.

Ấn cướp

Đêm 1 rạng măt 2 juin một đàng ấn-cướp mười hai đứa vào quyết cướp giết trong làng Chau-Han, tổng Bình-thanh-thượng, nhưng bị dân đồng làng hiệp nhau đánh đuổi bắt đặng hai đứa ấn-cướp, một đứa ở Gia-binh, (Tây-ninh) bị dân bắt một mũi tên làm thuốc rất nặng, còn một tên nữa ở Phú-thanh (G.Đ.) Mười đứa kia chạy khỏi qua làng Ngãi-an, tổng Bình-hưng đón đường 5 cái xe-bò đi trên đường quán-bạ gần cây số 72, giết 68\$00, ba cái nôi đống và 20 quân của tên khách La-Quên với 1\$20 bạc của tên Sung ở An-phước, rồi bị làng rượt, chạy qua miệt Phước-hòa.

Bạn trồn

Thím Trương-thị-K... 45 tuổi, ở làng Bun-Chuộc, gần Nam-vian, chờ một ghé heo đi Chợ-Chớn bán. Dưới ghé có hai tên bạn Cao-man là Oum với Coul, độ

Casino de Saigon

Nhà hát bóng Casino, là một nhà hát có danh tiếng trong cõi Đông-Pháp, mỗi buổi chiều thứ năm, đều đổi bản hát mới, hiện nay hát tưởng « La fille de la nuit » có 12 hồi. Vày kính mời quý khách, đến xem giải muộn.

Muôn bán

Một số ruộng trồng 120 mẫu tây, mà có 30 mẫu trồng cao su có trâu bò đũa, tọa lạc tại khúc đường Phan-thiết-Djiring gần ga chừng 7 ngày thược.

Ai muốn mua, xin hỏi đồn-quân.
 L. T. T. V.

Cách tranh thươg

Muôn buôn bán cho đát mỗi hàng, thì phải đót đèn cho thiếp sáng.
 Người buôn bán Âu-châu cũng dùng cách đó; người châu Á cũng dùng cách ấy.
 Vậy thì đồng-bang nên đũa tiệm Lục-tinh khách-lưu số 32 đường d'Espagne chợ Saigon, mà mua hoặc đẹn khi, hoặc đẹn là hiệu Best, mà đót cho sáng; thì cuộc buôn bán mới thành vượng.
 Tiệm đó có đủ các thứ đèn đụt đé; và bán rẻ hơn các nơi.

TIỆM ANNAM
 Đóng giầy và may
 y phục Langsa
 Lê-văn-Bến, Kỹ-nghiệp
 cho nhà PHÚ-TOÀN
 17-19, Rue Amiral Courbet
 (Hàng Trục-trung)
 SAIGON

Entrepôt de Cholôn
 IMPORTATION-COMMISSION
 71, Bd Tổng-thống-Phươg
 BÀN SĨ BÀN LỄ

Vải lụa.
 Đồ hộp - Rượu chác, - Rượu ngon - Sữa NESTLÉ - Champagne BELBECK - Cognac RENAULT - Cognac COGNAC (có 120 năm).

Đồ tân chế bên Paris
 Đầu thom Cely - Du, Non, Gáy - Chemises - Bóp da - Dao bàn - Đồ nhai - Đồ chưng phông khăn.
 Hàng tôi cũng chịu ra công mà mua các thứ hàng hoá làm bán phươg Tây và các xứ lạ theo ý chủ vi đót.
 Giày thép đế lể: Paulhien-Cholôn
 Giày thép nôi: 637.
 Le Directeur: Paul HISS
 Officier d'Artilerie Coloniale démissionnaire
 Crésus de Saigonn

N° (178) FEUILLETON DU 10 JUIN 1921

ROMAN

OAN KIA THEO MÃI

BA MƯƠI HAI ĐÊM

HỒ-CẢNH-TIÊN tự thuật

Đêm thứ hai mươi chín (Tiếp theo)
 Ai làm sao thì làm, tôi có biết tới việc chi; đến chừng tới giờ động-quan đi cửa, người vào cho tôi hay, chừng ấy tôi mới lát dật chạy ra, vấp đầu vào bòm mà kêu khóc. Người đầu nói: Xưa nay chưa từng thấy có người nào kêu khóc vợ như tôi; cho đến khi cắt đám lên đàng, tôi lại càng mê sáng; cũng bởi tiếng kèn trống đục lòng phiền của tôi, làm cho tôi nhớ đầu mằm cuộn rau, từ ngàn trước tới ngàn sau, mây lúc lên đèo xuống vịnh.
 Đàng lên huyết cũng xa, cách nhà chừng năm ngàn thước. Tổng chung rồi trở lại nhà, tôi cứ nằm mà khóc hoài, chẳng biết tới mai cơm hơi cháo. Lại mới khi tôi bước ra, thấy linh sàng, nhai bài vị, tôi lại càng thêm thiết tha hơn nữa, thêm cho đến đót, ngao ngán lòng, chẳng kể sự đời, không mong danh lợi, chỉ quyết có một thác cho rồi, để hồn về chôn diêm đài họ may có gặp. Bởi vậy từ đây tôi bỏ việc quan; một ngày

chỉ tới một đêm tối sáng, tôi cứ ôm gối lên gối, mơ hình tưởng bóng. Nhiều khi tôi ngồi một mình như điên; con Khấu-hồ với chồng cậu nó thấy vậy, sợ cho tôi rầu quá mà phải bịnh trầm kha, hằng theo người với tôi mà xin tôi gạt bỏ nỗi phiền, phải giữ lấy mình lành trọng. Ấy nói không đặng, vợ chồng nó đi cậy những người trong xóm làng giêng cũng quen viên chức sắc tới mà khuyên giải tôi; song chẳng đặng, tôi vì hệ còn khách thì tôi còn dám coi tôi đĩ, khách ra về rồi, thì tôi vẫn không lảng khốc.
 Tối ngày mở cửa mã, tôi cũng chẳng hay; nhờ vợ chồng nó sớm mai rồi nhắc tôi mới nhớ.
 Lê-quí-hữu ôi, khi đi mở cửa mã cho Hai-châu, tôi thấy năm đất bên đàng, có xanh mới mọc, tôi nhào lẳng ôm lấy mã mà khóc kể vang trời; khóc kể rồi, tôi thấy vợ chồng con Khấu-hồ trước mặt tôi, tôi lại nhớ, vì vợ chồng nó mà nào ngờ: tang nhà, lễ đờng xa vợ cách, tâm nên nỗi đây sâu tự nhiên, mới thăm đường non, kẻ mắt người còn, âm dương cách trở, tôi lại càng cảm hận muôn giết vợ chồng nó mà rửa hờn, nhưng bởi, tôi còn nghĩ chút tội tình bởi tại Hai-Châu gây nên, lại lúc đó tôi chưa biết việc phồn phật tôi phải ra thế nào, nên tôi giăng lòng

bỏ đé.
 Cúng rồi, bóng trời cũng đã trưa; vợ chồng con Khấu-hồ ngồi dưới bóng cây mà ăn uống với nhau, còn tôi, tuy mây ngày cơm nước không ăn mà không biết đó; cứ ngồi đầu đầu ngoài không ăn lấy mớ mã thóc. Tôi nhớ khi nàng Hai vừa lìa nhà, muốn đặng quan hệ lữ đặng, nhờ khi nàng chuyển trở khuya sớm, đến cùng tôi vậy cuộc trăm năm; từ tôi bắt tay đuổi xua xa chẳng ngả lòng mới chi; cứ tôi tình duyên bày lời mở nẻo chi đặng; tôi những hỏi theo tôi vào hôn thú-que, mà tới cõi, nàng cùng tôi ngồi mà bày bày sự thật; nhờ dựa hồ sen bóng mát, một tiếng của tôi phụ tình nặng mà nặng liêu thác vẫn không quên; nhờ cho tôi tiếng thề của nàng. Đầu cho xương nát thịt mòn, hồn nơi chín suối, đã còn hoài ai. Nhớ đến lúc đôi lứa nằm dựa bãi, bóng hồng-quân còn hãy chứng tri; nhờ người ngọc cốt liêu mi, vì tình nghĩa mà chẳng quên gì chứt phàn.
 Lòng nàng quyết cũng tôi như vậy, mà tâm thay, tương cuộc chung tình bất tận, chẳng kể chi thời gian đất hờn, có đé đầu rúi nợ may đươn, mới sum hiệp bóng thây con ly biệt. Với mới đặng như gia họ-Việt, nói mang còn chưa biết chi ăn, bỗng đầu xuôi rá cuộc nợ nần, khiến nên nỗi gây cần đức chi.
 Nghi đến khôn cầm giọt lụy, tương

thời như các tâm báo; mình ôi, nhớ thương này kể biết ngàn bao, nợ nần ấy chừng nào tái hiệp. Bấy giờ đây, mình nằm đây thối rồi một kiếp, còn chi mong thiếp thiếp chàng chàng, ba-tác-hồi cách trở muôn ngàn, tam-tích-thô đả bát nạng tương kiến. Tuy chưa phải vợ chơn trời chồng góc biển, gần nhau đây mà chẳng nên đời nữa, vẫn biết không xa cách quên ơn. Kể bên đó, bằng tức chết mà đặng, chết cho trọn thương nhớ.
 Truyện tiếp theo: L. H. MUU.

TRUYỆN

OAN-HỒNG-QUÂN

CUỐN THỨ BA

in trong
 «Cuốn thứ tư còn đặng in tiếp»
 Xin mua xem.

Có thứ rượu ngon Langsa
 Biện C. C. CEUS mới chế lại
 Nắm-kỳ lần thứ nhất ngợc
 không có thứ rượu nào bằng
 Chỉ một mình hãng Denis
 Freres trở mã thối.

fer Prix Exposition de Hanoi 1921
Phân thưởng hạng nhất Bạc - tại Hanoi 1921

Cordonnerie — Chapellerie
TUNKINOISE
GRAVURE sur MÉTAUX et MARBRES
NGUYỄN-CHI-HÒA
43 Rue Catinat. — SAIGON

BÔNG GIẤY TÂY BẮNG DA BỀN TÂY
SỐ 1 ĐÓNG CÀNG THỜ MÀU DA
LÀM NÓN theo kiểu SINGAPORE
kêu là **NÓN CAO SU** thì này tới suốt
chế ra làm được thật tốt dùng thiệt lâu
chàng bô sêu một như trước nữa.
NÓN DA (FEUTRES) mua bán tây lậ
đá liền.
KHẮC CON ĐẤU HỒNG VÀ CHẠM MỘ
SÁ ĐA CẨM THẠCH rất tinh xảo, giá
rẻ.

BẢN SỬ di LỤC-CHÂU thiệt là nhiều
mày mớa này : GIẤY TÂY, NÓN CAS-
QUES, NÓN FEUTRES, GIẤY HA DA-
LANG, ĐIỆP DA-LANG và NHỮNG đồ
màu. GƯƠ-BA SƠN-BEN QUAI
NHUNG, GIẾ XÍCH-DU và THONET
vân vân.
Xin CHƯ-TON chiểu cớ viết thư về
thương nghị tới số hồi làm lập tức, có
CATALOGUE (SÁCH MAU) gửi tặng **QUÍ**
KHÁCH.
NGUYỄN-CHI-HÒA, Kinh mởi.

TRỊ BỆNH YẾU PHẠP
(Conseils médicaux)

Chư vị muốn cho trong nhà có
một thứ rượu mà dùng trong lúc
đau rết, hoặc nóng lạnh, thì vị
không dùng tíu, thì hãy mua rượu
Rhum mà mua là rượu thiên hạ rất
chương và lại tốt hơn các thứ
rượu Rhum khác.
Hãy coi cho kỹ kẻo làm thứ giả,
hãy nài cho phải, cái về có dán
nhãn riêng.
Có bán trong các tiệm hàng xén

Xe ôtô muốn bán

Có 2 cái ôtô hiệu Denby một cái hiệu
Buick và một cái hiệu Mors, còn mới,
và ba chục cái xe kéo vô ruột dù cũng
còn mới hết thấy.
Nay muốn bán giá phải chăng, ai
muốn mua xin đến tại nhà số 39 đường
Schroeder, hiệu Quận-tiền. đường Saigon
mà thương nghị.

Dịp-tốt

Muốn bán một cái xe AUTO BUICK,
còn mới tinh hao.
BÓN MÂY
Chuyện đi về đến thẳng toàn bằng
điện.
Giá rất rẻ: 2050 \$
Viết thư hay là hỏi mua thì cứ đi
tới nhà in l'Union, 157 rue Catinat.
SAIGON.

chừng 25 tuổi. Hai đứa này cấy ruộng
của lái ghe lấy bạc 770,00, tròn hết. —
Cố.

Trộm to
Khách Trần-Tu, 44 tuổi, bang Triêu-
châu, bán hàng xén ở Nam-viên, đi
Chợ lớn bỏ hàng, quá giang tàu « Hoa-
Seang », có bớt rằng bị quân-tử khuấy
chơi đồ đạc áo quần 58\$50 và bạc 800
đồng.

vấn chủ nhà
Thím Ng-thị-M... quạt trà buê, ở
sau nhà máy Ban-Teck-Guan có rặng
bữa 5 Jun, hồi 13 giờ trưa thím mặc
đi khỏi hồi 1 giờ rưỡi về thấy cửa tủ
mở, coi lại mặt bạc vàng quần áo tính
ra 181\$00.

AI-TIN

Quan Toàn quyền có gởi cho quan cai
trị ở Niêc-ty một bức thư buồn như
vậy :
Tôi lấy làm thương tiếc mà cho ngài
hay sự ông đồng-ly Mansencal đã từ tặc
tại djibouti ngày 5 Jun 1921. Ông Man-
sencal khi sanh tiền thường mến cái sự
Án-quan Đổng-pháp lắm, cho nên ngài
đều theo hai mươi năm mà làm việc,
nhờ sự ở ở ngài thực siêng năng cần
mẫn, nay dấu mắt rồi nhưn thì Đổng-
pháp ai cũng còn thương tiếc. Còn bên
phần bôn soái, nhờ ngài làm việc giúp
mấy tháng trước khi ngài xuống tàu,
cho nên bôn soái mới biết là người tài
hà nay đã ly biệt rồi. Bôn soái cũng xin
ngài, gởi lời dùm với các chức, sở Niêc-
ty Đổng-pháp, rằng bôn soái cũng thương
tiếc lắm.

Nguyễn ông Mansencal là quan Đổng-
ly Phúc-án-Tòa. Hanoi có bệnh rồi mới
xuống tàu Amazona mà về xứ, chẳng đé
bệnh một ngày một thêm, nên khi tàu tới
Djibouti, thì chớ bệnh lên nhà thương,
rồi qua ngày 5 Jun thì hết đời,
L. D. N. H. V.

Bôn quân cũng xin kính lời phân ưu
ông bừu quyền quan đại. bôn Mansencal
và các chức Tòa án Đổng-pháp.
L. T. T. V.

Cung bồi sông me

Cách mấy ngày rày đây, tên Ty cũng
là tay xúng mình bạc tục, bị một bọn
đồng-đang đi đàng đàng tỵ Khán-hội
trương binh đến đòi phải chịu quan thấy
coi cho rồi vào nhà thương. Chưa rõ tên
Ty có thừa biện chi chăng? và có bớt
số hay mà bắt buộc ra chăng? lại cũng
chưa rõ có bớt có phải hay? mà nó
đánh nhau đó ngày rày chăng? chớ như
— theo tiếng thiên-hạ đồn vang, nói là
— thì tên Ty bị đánh tại sông me, tên
Khán-hội, gáo lòi lòi gáo gáo me, tên
— cũng theo như miệng me — gọi là
sông me ba Châu, bây chưa ủa lâu mà
bằng an vô sự, cho hay người đàng
sớm mai tới tôi không hề bước ra khỏi
cửa một bước cũng rõ biết.

Cứ theo tiếng người đồn mà nói, thì
bữa họ Ty tới giữa sông me, mục hạ vô
nhân, nghĩ mình vô địch; đứng trên
vàng nói lớn lòi lòi còn chưởi bời :
« Nếu thằng nào đụng tới mình tao một
cái, tao bần bề đầu! » Nói rồi nhảy xuống
bước ra coi hơi tự đắc. Trong sông cũng
đồng, mây tay giữ sông me cũng đồng
mà không ai nói thối chí cũ. Bông nhiều
cố tên Minh bắt binh nổi lên rằng :
« Khán-hội này không có du côn; là
tinh những quân ở rừng không, nên
mới để cho một thằng ở đầu tôi đây
hoành hành như vậy. Vậy thì bây ăn
tấn tuần sông me này làm gì? » Minh

đứt lòi, tức thì trong bọn giữ sông me
có đứa nhảy ra đánh Ty, rồi lần lần nổi
bọn vào tiếp. Tên Ty trở đượng không
nổi nên bị trương binh, song nhờ có vợ
và tên Hai-Kỳ điếu đỡ cho tới bên bờ
mà về.
Nghe sao thuật y vậy, tự linh quan
trên (m hồi, Bôn-báo chẳng gáoh phán
chơi đé về sự thiệt hư. Nếu miệng thể
chàng sai, tướng cũng nên tìm hỏi coi
tên Ty có sung số sau chăng, trước là ngân
ngựa tai họa về sau, sau nữa diệt sông
me mà trừ tặc.

Hận bởi đầu

Bữa qua, 9 Mai 1921, hồi 2 giờ chiều,
trước kho trữ của hãng Graf-Jacque
trở nên một cái trường bi-kịch quá lẽ.
Vụ sát thế kia mới vừa qua kẻ vô sát
nhân này xảy đến. Chưa rõ tiền cứu
hận bởi đầu và cũng chưa rõ đứa
sát nhân tên gì, mà hồi 2 giờ chiều là giờ
đàn thờ vô cửa, tên Đem, 26 tuổi,
người ở Xóm-thuộc Hạnh-thông-tây
(G. D.), làm công trong hãng, cũng vào
cửa như thường, xảy có kẻ vô tâm nhảy
tới đâm Đem một dao rồi tẩu thoát.
Đám nhảm dựa hông, Đem đố vô sát
chàng khỏi mấy phút đồng-hồ hồn qui
địa. Không cật vấn đặng đố chi tại
cả. Theo tiếng phong vân, đứa vô tâm
khiếp nước ấy, vì có cứu oán chi nên
cố về đập tới nấp mình chớ tại cửa.
Đám rồi bỏ xe đó mà tẩu thoát. Rồi giờ
đó lại không có lính gác gác mà những
người thầy tận mắt lại đánh đưng coi
đé cho đứg sát nhân đàng tỵ; Tuy vậy
mà không chắc lính khỏi; Chàng sớm
thì muộn, vậy trả phải có khi.

Bất đắc kỳ tử

Nghe tin rất động lòng cho người
chàng này, rằng vợ chồng M. Nony
là tay lành việc ở Trà-lách người về hơi
đi Krôngpha bữa 7 mai, đàng có người
xe lửa xuống Saigon Vợ người tên
Ninette, tuy là đơn đã Annam mà là
người có tư cách đưng đưng, lại kim
chỉ làm nên sự nghiệp ở vô người
có con, thường đi đầu hay cầm tay
bánh Bữa ấy cầm bánh chạy, hồi 1
giờ trưa tới giữa đàng Pimnon qua
D-an, thỉnh lình xe đâm vô là hơn
10 tháng, đưng một góc cây khố ngã
ngan rít mạnh đến đôi bề kiện và gãy
tay bành; xe mắc kẹt đưng cây đâm
cứng ngắt mà mấy những đưng đồng
mạnh, nên — chắc là nó — đầu
sàng bắt chấy cả xe và cả hai vợ
chồng. Nghe tiếng ầm ầm xe gãy
đem theo mình cũng chạy tẩu.
Sáng bữa 8 Mai, hồi 9 giờ, nhờ xe
đưa bộ hành và chở thợ, tới thấy
cây chấy khác hơn thường, ngừng
xe lại coi, mới thấy người và xe
bị chấy thiêu mà tẩu. Bôn. Quan
Công-sứ đưng điện đưng cấp báo mau

chạy tới nơi mở đàng cật vấn. Chớ
thầy vợ chồng M. Nony về Đak
(Trà-lách) an táng bữa 9 Mai.
Tiếc thay, hai vợ chồng đều là tay
lương-thiện, tại Trà-lách, chẳng cần
đầu người Tây, đưng người Annam
đầu người Mọi cũng đều yêu mến.
Người ở ăn đưng ấy, rồi đưng
ấy, thật quá đưng đưng.
Bôn-báo kính lời phân ưu cũng
bừu quyền và thân bằng cô-hữu
của hai ông bà.

HƯƠNG TRUYỀN
(Hồi 1)

Cung đi hồng mắt
Người ta không biết là hiền cái lậ
đi hồng mắt là thế nào mà làm người
đi hồng mắt có một cách rất lạ !
Cách Kinh Thành chừng 12 kilo-
mètres có cửa về Thuận-an, nơi ấy
xưa là nơi Lam-thương hay là nơi
Thị-lương. Các quan Tây ở xa
mới đến thường đi chơi mắt ở đó,
lại có ông đem cả vợ con về ở đó
trời tháng đé hồng mắt tránh khỏi
cái nắng nóng trong tiết mùa hè,
hoặc có ông đem lại về ngủ ở đó,
ban ngày lại về Huế. Ấy là những
cách hồng mắt đé hồng mắt lấy khí
trời trong sạch ở nơi bãi biển. Vì ở đó
có gió từ ngoài biển thổi vào rất trong
rất sạch lại thêm tâm nước biển mát
mẽ và khoẻ lắm. Vậy những người
Tây về hồng mắt ở đó đã có nhà
sắm sàng ở đó rất là to lớn rộng
rãi thích hợp và tiện nghi với cách
vsinh lắm. Vì thế thời đàng ở đó
có bô lịch mà mới xúng đưng với
cách hồng mắt vậy. Nếu chẳng
hưởng tự được cái tiện nghi ấy thì
tôi gì phải đi hồng mắt thêm
mình thế mà cũng làm người đi hồng
mắt mới thực là vô ích. Cái hồng
mắt ấy là của người ta thứ nhất là
các thầy giáo và các cô Trợ lý/ữ nh
là các thầy thông 1 Những thầy có
chỉ đi một tuần có hai lần thôi, mỗi
khi đi thì rủ nhau sáu bảy đôi năm
ba cặp hoặc đi xe hoặc đi đờ từ kén
năm giờ sáng ra đi 6 giờ rưỡi đến,
khi đến thời ra bô biển đưng một
hồi thời đé thấy mặt trời hiện ra
một vòng đé chói lọi, giữa đôi bãi
toàn là các vàng trời trời, chẳng có
một nơi nào để ẩn núp cho tránh
được hồng nắng thời các ông bà
hồng mắt đé tạm ngừng muốn lui
Quanh đé 6 giờ thì đưng thầy thông
đưng anh thông anh thông khi ấy
mặt trời mới chực sáng đưng đưng
về thì lại còn lậ lậ nên lại đi
bừu xuống thuyền chật hẹp chen

OAI GAN CỐT, BẠI NHƯỠC
XANH-XAO, GÂY MỒN

HUYẾT
THI ĐỪNG
LỠ THUỐC
DESCHIENS.

Là một thứ thuốc bổ-huyết thương hạng, các danh-y đều công nhận.
Đó hơn thịt sùng và thuốc có chất sắt. Này đưng trong các Đưng-đưng
thành Paris.
Hãng chánh DESCHIENS, 9 đàng Baudry Paris và các nhà thuốc.

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây này dọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-dương này

LẬP RA TỪ NĂM 1865 HỒI TRƯỚC CỦA ÔNG HOLBÉ và RENOUX

Nay ông L. SOLIRÈNE, nhưt hạng bảo-chê sư, kê nghiệp

Ở Saigon, ngang nhà hát Tây. Bàn cả thuốc Tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ Lục-châu chư quân-tổ có cần dùng thuốc Tây xin hãy ghé thăm cho tiệm thuốc này mà mua, thì sẽ được vừa lòng. **ĐƠN ĐOYC-TÀNH LUYC-BIEN** đi xuất bán rồi. Ai muốn xin thì viết thư cho ông Solirène, ngài sẽ gởi cho không

chức hoặc đi vào các xóm làng ở gần đó kiếm những cái nhà tranh thấp hoặc cái chòi giữ bắp giữ dưa chui vào ngấm mát, và đó lại bị nướng một lúc từ buổi mai đến 4 5 giờ chiều mới lại rù nhau ra về. Một đời đường đi 12 kilômètres phải phơi nắng dầu thuyền dù xe nào có hưởng được cái thành thơ mát mẻ gì. Khi về đến nhà thời ước chừng phải uống thuốc bổ mới khoẻ cái mặt nhọc vì đi hóng mát ấy. Như thế thì có lẽ đi làm sự gì.

Đặng dịch sách

Có cần dùng một người biết chữ Tây cho thiết giới, và văn pháp quốc ngữ cho rất thông, đặng dịch sách. Ai muốn thì đến đờng Paul Blanchy 120 má xin.

LỜI RAO

Ch: m y ông thợ chụp hình, đôn thiên nghệ đôn ham chơi

Tại hãng PHOTO-STUDIO, 136-138 đờng Catinat, có bán đủ thứ máy chụp hình hiệu nào cũng có tính theo giá bên Tây, như hiệu Kodak - Richard - Gaumont - Demaria - Monobloc v. v.

Cũng có đủ đồ phụ tùng hết thảy về nghệ chụp hình và về nghệ vẽ ảnh (feinture), bán si oán le cũng được.

Có khuôn để lộng hình chạm khêu lăm, thứ nào cũng có nhiều bộ hình khác, chạm tốt lắm.

Có chụp hình cho giấy thuốc thảo nữa.

Có bán khăn, giấy, đồ thứ thuốc sang hình.

Giấy Bromure 1/2 brilliant contrast, từ hộp 100 tờ, lớn 13 X 18 thì 5h 20 còn hộp 500 tờ thì 23 00.

Có kiến để làm hình máy xử nóng mực.

Tại hãng Photo-Studio 136-138 Catinat Saigon.

Máy ông chủ xe ô tô

Ô tô mà tốt hơn hết, hay hơn hết, xin đẹp hơn hết, người Annam thường ưa dùng, thì là xe Dodge.

Đã hơn 400 cái chạy rồi trong Đông pháp này 48 cái bán cho các quan chủ tỉnh và các quan Quận lý các sở tại Chánh-phủ Đông-pháp.

Thứ hồi những bạn của máy ông có dùng xe Dodge rồi, thì máy ông sẽ chú-định và biết cái danh giá của nó.

Tại nhà trú xe Auto-Hall Saigon mới được mấy cái xe Dodge, mới gởi qua, kiểu mới, ai muốn phải đến mau mau mà mua kẻo hết. Trả tiền bằng giấy Quốc trái cũng được. Máy ông, khi mua xe, nên để mà hỏi đi thử coi thứ xe Dodge này.

Bất câu mua vật chi trong hãng này đều trả giấy quốc trái được hết.

Đã rẻ mà lại tiện

Muốn bán một cái Mototricia, vô, ruột và đồ phụ tùng còn mới; đi chơi vợ, chồng và 3 con thật tiện ít hao. Giá phải chăng 400 \$ 00 xin đến nơi M. Phú ; 18 ; Rue Colombier - Saigon.

HÀNG

ông P. Ribeyrolles et Co

10, Place du Chateau d'eau, Saigon số 10 gần giếng nước Saigon

Có bán máy xay lúa và đồ phụ tùng cho máy.

Thay mặt cho hãng ông F. H. SCHULE.

Có thợ ráp máy gởi ở tại hãng MÁY TỐT CHẮC. — Ai muốn sắp đặt thế nào, thì chỉ giùm không ăn tiền công.

Nhân dịp

Muốn bán một cái ô-tô nữa mà hiệu FORD cũng còn mới.

Giá là : 1.600 \$

Ai muốn mua thì hỏi tại nhà in Union 157 rue Calhat, Saigon.

Dịp tốt

Có người muốn bán một cái xe hơi hiệu Dodge còn mới, vô, ruột cũng rất hảo.

Giá bán đặc là : 1.600 \$ 00.

Chỗ hỏi thay viết thư :

40, Boulevard Gallieni, Saigon.

Nam-việt Khách-lầu

HOTEL DE D'ANNAM

N° 80 Bd Charner và Capat, Saigon

HUYNH-HUỆ-KY CHỦ-NIÊM

Kính cùng quý khách rõ : kể 1° Juillet 1920 tôi mới dọn một tầng lầu mới ở đây là Hotel d'Annam (Nam-việt Khách-lầu) cũng có dọn phòng ở dưới đất rất cận tiện cho quốc khách.

Nguyễn-văn-Búp

(THỢ KHĂN ĐEN)

et Propriétaire Sui-đôn à Binh-nhâm Lai-thiếu

Chỗ làm khăn bông, Bombay và nhiều thứ đồ kiểu kim-thời, có kiểu cấp tốc muốn kết dính lại dùng như sơn vậy, rất tiện phải do n, bằng môn văn thì khỏi do, còn muốn dày mỏng tùy ý muốn từ 8 tới 4 lớp thôi. Giá khăn có 3 hạng hạng nhất 3 đồng hạng nhì 2 đồng rưỡi hạng ba 2 đồng, qui ông mua số phi tới chịu thì phải trên 2 khăn gởi contre remboursement cùng trả tiền trước tiền cho 2 mới.

Kính cáo.

RƯỢU CỔ-NHAC PELLISSON
ĐẠI HIỆU PHÁP
Thế thượng - ba cu-ron - (3 couronnes)
Thế thiết tốt cả mọi năm

RƯỢU CHAC BÓ
S. M. S. S. S.
ĐẠI HỌNG HẸNG HẠT (LAI HỒ)

RƯỢU RÔM TRĂNG VERNET
đặt tại xã MẠC-PI-NIC (Martinique)
SÂM-BANH (Champagne)

A. COURTINAT & Co SAIGON

SÂM-BANH
PRIOR
Léon Chandon
ĐỀ NHỚT

HÀNG NGÀNH VÀ ĐỒ THAY MẶT TRONG CỬA HỒN/CÁU
HẦY HỒI SÁCH có hoa hình
Hàng chính và hàng ngành
không có không

HÀNG BÀN
Giá rẻ hơn hết
TRONG MẾC CỬA HỒN

HÀNG
DESCOURS & CABAUD
Produits Métallurgiques
VỐN 40 TRIỆU QUAN
ở Saigon
BAN SÌ - BAN LỀ

Nam-van
(PNOMPENH)
ĐƯỢC PROTECTORAT VÀ ĐƯỢC DE VERNEVILLE

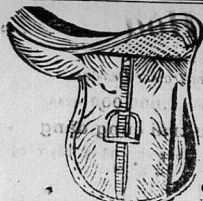
Hãy đến viếng kho chúng tôi, kho thiết tốt và lớn hơn hết trong cõi Đông-pháp, hay là viết thư cho chúng tôi mà hỏi giá, thì chúng tôi sẽ lập rước và trả lời một cách tử tế lắm.

Có một mình hãng này thay mặt cho:

- Hãng Ciment Portland Artificiels de l'Indochine, ciment ở Tonkin;
- Hãng xe lửa Debevaix: Xe lửa, đờng rầy, các món phụ tùng thay cái theo xe lửa và đờng rầy;
- Hãng xe hơi hiệu Verliet: Xe hơi dùng thường cho xe chở đồ (camions);
- Hãng Ripoll: Máy bơm Ripollin;
- Hãng thuốc súng: Hội nổ, ngòi và thuốc súng;
- Hãng Larbaud Saint-Yorre: Nước rửa và thuốc nhuộm điện Larbaud Saint-Yorre;
- Hãng Bergougnan: Lò và ruột sắt hiệu Bergougnan;
- Tủ sắt "Le Capiteux" cay khêu trong bếp và tủ không cháy. — Khôn có ở lại kho không có số;
- Hãng xương sắt Tonkin: Phấn gai ruộng và đất trồng tỉa.

Đồ thứ:

- Đồ dùng về việc trồng tỉa: Cây ruộng, cây xới đất, cày, cuốc, và, rựa, đồ vật dụng cho máy số trồng tỉa;
- Đồ dùng cho những người làm việc làm: Đồ khi dụng cất nhà, sắt để dùng đục sạng, da, sắt đẹp, trôn, sườn sắt làm nồi hơi (chaudière), sắt bằng mặt đèn xe lửa, đèn, đèn pha bơm để đem nước vô ruộng, bơm tưới nước, bơm tưới nước Turquet, ống xi kềm, ống chi để dùng cho máy nước, ống thép dùng theo nồi hơi (chaudière ống đồng và thép);
- Vật dụng làm nhà: Song hồng cửa, ống khóa, bản lề, chốt sắt, đinh, ốc, bù-lon, boulons, giấy kềm mạnh mạnh đục, mạnh mạnh;
- Vật dụng trong nhà: Đồ dùng nấu ăn trắng sành, xi chì, bằng mi-nhôm (aluminium), đèn, bàn ủi, lò, bàn chải, sạp đánh tu, sạp ống;
- Bàng, ghế hiệu Thonet thiết;
- Những vật dụng như bàn cày vàng, thuốc súng, dầu sơn, dầu trong, produits chimiques giấy gai, giấy chales, hồ may, buồm, bồ làm sáo, bồ làm mui xe kéo, xe hơi và nước hồi tưới nhà.

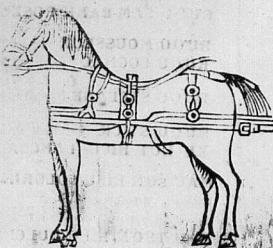

PHAN-HAM

Thợ làm yên-ngựa Song-mã và Độc-mã
Khoa-chang, Khoa-do
Hanoi - 5, Rue Jules Ferry, 5 - Hanoi

Chúng tôi
kinh trình
chứ
quai khách biết

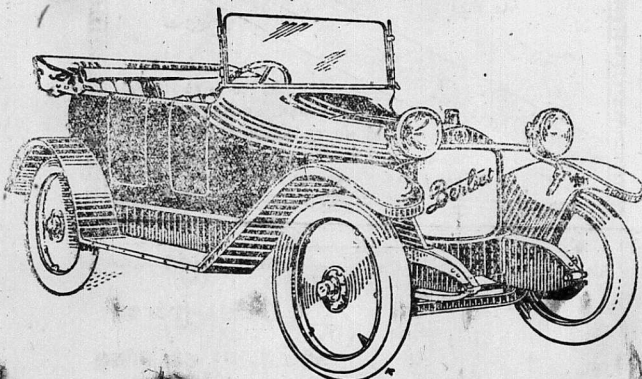
ràng : Bền-hiệu làm các thứ Yên-
ngựa, đồ Song-mã, Độc-mã, Rương
Vali và các thứ đồ dùng đi đường
làm bằng da bền Tây da Hồng-kông
thật tốt. Làm rất kỹ-lưỡng giá bán
phải chăng. Các quai-khách có lòng
chiếu cố muốn dùng thứ gì hay kiểu
mẫu nào xin gửi thơ cho Bền-hiệu,
Bền-hiệu xin tận kỳ tâm lực làm
được như ý của quai-khách sở dụng.

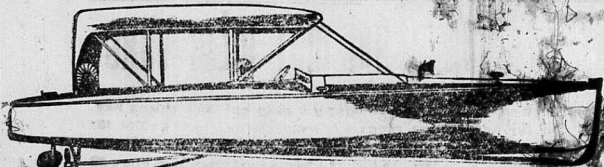
Nếu mua buôn nhiều thì Bền-hiệu sẽ tính giá riêng.
Bền-hiệu có mở hiệu thơ may tây, annam nữa.

Ôtô hiệu BERLIET

Là một thứ mới bày, 4 máy 15 ngựa, năm chỗ ngồi, dùng
loàn điện mà làm đèn

Bán giá : 22.000 quan và 24.000 quan
Tùy theo sự chừng dợn cái xe
Có trữ tại hãng DESCOURS & CABAUD
Saigon - Haiphong - Hanoi - Phompenh

CANOT HƠI

Đề chở chuyên mau lẹ,
đề tuần du diển địa

Hãy lập tức viết thơ thương nghị với
Société Franco-Annamite des Anciens
Etablissements

Charles BARDON

Sté Anonyme en formation
Quai de la Marne, SAIGON (Khánh-hồ)

MỘT CÁI KIỂU THEO LOẠI « POPULAIRE », KÉU LÀ AUTO-GLISSEUR SỐ 630

Chắc chắn đáng kỹ càng giá rẻ đẹp. Khối lượng nhẹ nhàng sạch sẽ. Giá rẻ

Vin Tonique et Bi-nutritif

du Docteur RIP

VỆ SANH TƯỚNG CUA LƯƠNG Y RIP CHẾ

Thứ thuốc rượu này là một vị đại bổ gân cốt cũng
là tăng kiện tinh thần bất kỳ là bao nhiêu tuổi đến
uống đều cả. Những kẻ tuổi cao khí lực suy giảm,
vội thầy ngày xuân đã thò mồm há uống rượu này
vô, thì ai đặng cứ lão thành đồng, mặt mày tươi tốt,
cơ thể lại mạnh hơn xưa.

Còn con nít liệt, nhược đờn há mặt máu, có huyết
hạch, có chữa, những kẻ hao tổn tinh thần, hệ năng
rượu này vào thì mạch máu làm liệt, da thịt đỏ sần, tinh
thần tráng kiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc.

Có trữ tại tiệm thuốc tây ở đường Marins số 190
Cholon depot Pharmacie Franco-Chinoise 190 rue
des Marins Cholon.

Ai muốn mua sỷ (en gros) các hàng lụa Bắc-kỳ (Soieries du Tonkin) ???

Như : Lành rộng trơn, bông lành đẹp, địa minh băng, minh quế, xiên
bông đơn bà, bông tiêu, bông hột mè, lụa lờng, xiên trắng 7 chỉ sa trơn,
sa bông, lụa các thứ, nhiều minh gò, v. v. màu mắng, bông phân lá cây,
đen, trắng hột mè.

Nên viết thơ tức thì cho tiệm Maison Tonkinoise Đông-Thịnh,
Rue de la Soie, n° 4 à Hanoi, mà mua.

Tiệm ấy mới chế ra thứ lãnh i cây 2 áo dài đủ mọi màu tốt và chắc làm,
khăn tua bằng nhiều minh gò và ghế thonet, ghế chao (Rocking-chair) bằng
mây nhẹ mà coi ngộ lắm.

Buôn bán thiệt thà và đã tính giá riêng rất hạ cho mấy nhà mua sỉ đặng
kiếm lợi nhiều.

Viết thơ lấy kiểu (échantillons) cũng đặng, hay là muốn khỏi mất thì
giờ, viết thơ lấy hàng cứ vậy, vì đã có giá riêng tính cho bạn hàng (clients)
chẳng hề tính mắc bao giờ.

Gửi *contre remboursement*, song gửi một phần tiền trước hay là gửi trả
đủ trước thì sẽ đặng trừ 2%, về cái phần tiền đã trả trước đó. (Toute
avance de fonds aura droit à une remise de 2%).

Gửi mandat trước xin để như dưới đây :

Madame LUONG-NGOC-BÂN, 4 Rue de la Soie à Hanoi.

Lời rao cho thợ ông trồng tỉa

CHU BIÊN SƠN HẠN LƯU CAO CÙNG ĐỪA KHỎI VÀN...

Hãng Emile PEYSSON ở thủ hồng rạp hát tại các nhà
hãng Continental tại Saigon, cho các quai khách
chờ rượu Lạc-châu cũng hay rằng hãng ấy có
bên một thứ thuốc trừ hết thảy những loài
rất nên mẫu nhiệm. (Chuồn chồn, Chuột, và
Giun đất, con sóc v.v. v.v...) Nội trong
củi trồng-pháp duy nhất này trừ hết
thuộc họ mà thôi. Thuốc này làm
tại LABORATOIRE BACTÉRIOL-
GIQUES « LE RATINOL ET
VIRUS DE CHRISTMAS »
Số nhà 17 đường
Châteauli, Paris.

Khắp cả Hoàng-cầu đều biết rằng thứ thuốc trừ thối này là RATINOL
là một thứ thuốc MÀU NHIỆM mà là chất trừ thối này là
người và các thứ vật khác, chó, mèo, gà, vịt, v.v.

Chú ý trong một mẫu rượu
« Ratinol » có các thuốc « Ratinol »
rượu có tới 30 đồng, nhất là máy vạc chứa
lúa gạo nhiều hơn nữa.
Chú ý trong Lạc-châu muốn dùng thuốc
« Ratinol » tại hãng Emile PEYSSON sẽ gởi
và chỉ cách thức thế này.

